

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ EDEBİYAT FAKÜLTESİ
SOSYOLOJİ BÖLÜMÜ
TOPLUMSAL DUYARLILIK VE KATKI PROJELERİ
AÜ-EF-SB-2025-P2 NUMARALI
PROJE SONUÇ FORMU

1. PROJENİN ADI: Nefes Veren Ağaçlar

PROJENİN SLOGANI: Bilinç kurtarır!

Ateş Değil, Bilinç Yay

PROJENİN SOSYAL MEDYA HESAPLARI: Instagram: @nefesverenagaclar

Spotify: nefesverenagaclar

2. PROJENİN KONUSU:

Orman yangınları ülkemizi tehdit eden önemli afetlerden biridir. Orman yangınlarının yayılması hem orman ekosistemine zarar vermekte hem de canlıların yaşam alanlarını yok etmektedir. Özellikle Akdeniz iklim kuşağında yer alan şehirlerde orman yangınlarında son yıllarda endişe edici bir artış gözlemlenmektedir. Nem oranlarının giderek düşmesi ve sıcaklıkların küresel iklim krizi ile birlikte artışı kuru çalılarını hemen tutuşturabilmekte ve büyük yangılara sebep olabilmektedir. Bununla birlikte insanların yangın konusundaki bilinç eksikliği ve ihmalleri yangınların çıkmasında başka bir sebep olarak gösterilebilir. Bu projenin konusu, çeşitli sebeplerden (koordinasyon eksiklikleri, altyapı denetimsizlikleri vb.) dolayı Antalya’da çıkan orman yangınlarının üzerinde durmak ve Akdeniz Üniversitesi öğrencileri ile birlikte yangınların azalmasına, toplum bilincinin artırılmasına yönelik faaliyetler gerçekleştirmektir.

ALT NEDENLER

- Kurumlar arası iş birliği ve koordinasyon eksiklikleri (AFAD, TEMA, itfaiye, OGM, belediyeler vb.) (Karabük Üniversitesi Kamu Politikaları Araştırma ve Geliştirme Merkezi’nin (KAPGEM, 2025) raporunda belirtildiği üzere bazı örneklerde gönüllülerin çalışmalarını resmi ekip uygulamalarının örtüşmemesi koordinasyon sorunlarına yol açmaktadır.)
- Enerji nakil hatlarının yeterince denetlenmemesi. (OGM’nin 2014-2023 verilerine göre enerji hatlarından kaynaklanan yangınlar toplam yangınların %3,5-3,7’sini oluşturmakta; ancak yanan alanların %22,45’ inden sorumludur.)
- İnsan kaynaklı yangınların yüksek oranı ve nedenlerinin tam belirlenememesi (TEMA Vakfı’nın 2022 bültenine göre orman yangınlarının %87’si kasıt, ihmâl, kaza veya bilinmeyen nedenlerle insan kaynaklıdır; bu oranın %40’ı belirsizdir.)
- Yangınla mücadelede görevli personelin eğitim, ekipman ve iş güvenliği eksikliği. (TTB’nin 2025 Eskişehir raporuna göre müdahale personelinde kişisel koruyucu donanım yetersizliği, hava aracı eksiklikleri ve iş güvenliği sorunları tespit edilmiştir.)
- Orman içi ve çevresinde artan insan hareketliliği, maden, enerji ve turizm tesis izinleri nedeniyle söndürme çalışmalarının karmaşıklaşması (2021 sonrası akademik raporlar, yangınların çoğunlukla insan etkinliklerinin yoğun olduğu alanlarda başladığını göstermektedir)
- Küresel iklim değişikliğiyle artan sıcaklıklar, uzun süren kuraklık ve rüzgar etkisi yangın riskini yükseltmektedir. Antalya gibi Akdeniz iklim kuşağında bulunan bölgelerde yaz aylarında nem oranının

düşmesi, bitki örtüsünün kuruması ve orman altı bitkilerinin tutuşma olasılığını arttırmaktadır. (OGM'nin 1937-2024 istatistikleri, yangın kayıplarının ekstrem sıcaklık ve kuraklık dönemlerinde dramatik şekilde arttığını göstermektedir. Örneğin 2021 yılında 139. 503 hektarlık alan yanmıştır.)

SONUÇLAR

- Kurumlar arası ve kurum-gönüllü koordinasyon eksiklikleri yangınla mücadeleyi zayıflatmaktadır.
- Altyapı ve bakım yetersizlikleri yeşil alanların tahribatına yol açmaktadır.
- Toplumun bilgi eksikliği, dikkatsiz eylemlerin artmasına neden olmaktadır.
- Ekipman eksikliği, gönüllülerin güvenliğini tehlikeye sokmaktadır.
- İnsan hareketliliği ve turistik tesis izinleri söndürme çalışmalarını karmaşıktırarak, müdahalelerde gecikmeye neden olmaktadır.

KÖK NEDENLER

- **Kurumlar arası iş birliği ve koordinasyon eksikliği:** Etkili iletişim kurulamaması nedeniyle kurumlar ve gönüllüler arasında birlik sağlanamamakta, müdahale yetersiz kalmaktadır.
- **Personel eğitimi ve ekipman eksikliği:** Gönüllülerin iş ve can güvenliği tehlikeye girmektedir.
- **Halkın bilinç eksikliği ve ihmali:** Yeterli bilginin sahip olunmaması yangın risklerini arttırmaktadır.
- **Çevresel ve iklimsel nedenler:** Bitki örtüsünün kuruması, yangınların kontrol altına alınmasını güçleştirmekte, yangın sezonlarını uzatmaktadır.

3. PROJENİN AMAÇLARI/HEDEFLERİ:

Ana Hedef: Orman yangınları konusunda toplumsal farkındalık ve bilinç düzeyini, gönüllü katılımını ve kurumlar arası iş birliğini artırarak yangın sayısının ve yanan alanların azalmasına katkı sunmak.

Proje Hedefi: Akdeniz Üniversitesi öğrencilerinin çevreye ve orman yangınlarına ilişkin bilinç düzeylerini artırarak, toplumsal farkındalık ve gönüllülük bilinci gelişmiş genç bireylerin yetişmesine katkı sağlamak.

Alt Hedefler:

- Farkındalık ve bilgi düzeyini arttırmak,
- Gönüllülük bilinci ve sorumluluk duygusunu geliştirmek
- Uygulamalı öğrenme ve deneyim kazandırmak,
- Doğayla duygusal bağ ve ekolojik empatiyi güçlendirmek.

4. PROJENİN HEDEF KİTLESİ: Akdeniz Üniversitesi öğrencileri

5. PROJEYİ DESTEKLEYEN KURULUŞLAR:

- OGM
- AFAD
- Çevre, Şehircilik ve İklim Bakanlığı
- İl Müdürlüğü
- Yerel yönetimler
- İtfaiye Dairesi Başkanlığı
- Akdeniz Üniversitesi
- TEMA Vakfı Antalya İl Temsilciliği

6. PROJE STRATEJİSİ VE MANTIKSAL ÇERÇEVE TABLOSU

Proje Stratejisi	Göstergeler	Dışsal koşullar
Ana Hedef	Orman yangınları konusunda toplumsal farkındalık ve bilinç düzeyinin artması, gönüllü katılımın yaygınlaşması, çevreye duyarlı davranış biçimlerinin gelişmesi.	Aşırı iklim olaylarının proje döneminde olağanüstü düzeyde artmaması, destekleyici kurumların sürece katkı vermeye devam etmesi.
Proje Hedefi	Üniversite öğrencilerinin orman yangınları ve çevre konularındaki bilgi ve farkındalık düzeylerinde en az %50 artış, aktif gönüllü katılım oranında %20 artış.	Üniversite yönetiminin ve yerel kurumların proje süresince gerekli izin ve lojistik desteği sağlaması.
Alt Hedefler	Göstergeler	Dışsal Koşullar
Farkındalık ve bilgi düzeyini arttırmak	Proje öncesi-sonrası anketlerde farkındalık puanlarında %50 artış.	Katılımcıların tüm eğitim ve etkinliklere düzenli katılım göstermesi.
Gönüllülük bilinci ve sorumluluk duygusunu geliştirmek	Eğitime katılan en az 100 öğrencinin gönüllülük faaliyetlerinde aktif yer alması.	Hava koşullarının saha etkinliklerinin yürütülmesine elverişli olması.
Doğayla duygusal bağ ve ekolojik empatiyi güçlendirmek	Katılımcıların %80'inin çevreyle duygusal bağ kurduğunu ve davranış değişimi yaşadığını bildirmesi.	Etkinliklerin yaratıcı, katılımcı ve güvenli ortamda yürütülmesi.
Sonuçlar	Göstergeler	Dışsal Koşullar
	En az 100 öğrenciden oluşan eğitimli ve sertifikalı gönüllü ağı oluşturulması. Dijital kampanyalar ve sanat etkinlikleriyle 10.00'den fazla kişiye ulaşılması. Katılımcıların çevre bilinci ve afet farkındalığında ölçülebilir artış sağlanması. Üniversite öğrencilerinde	Planlanan faaliyetlerin zamanında tamamlanması, gerekli bütçenin (86.700 TL) sağlanması.

	gönüllülük bilincinin yaygınlaşması.	
--	--------------------------------------	--

7. PROJE EKİBİ:

Proje Danışmanı: Dr. Merve Suzan Ilık BİLBEN

Proje Sözcüsü: Nehir DEMİRAY

Proje Görevlileri: Özgün AVCI, Songül SÜMER, Sena Naz BAYRAM, Açelya Dilek ŞAHİN, Mert Yusuf MACİT, Merve Nur ÖZDEMİR, Alican OSMAN, Ali Furkan DEMİRAL, Damla Varol KOYAK

8. PROJE SÜRESİ: 15.09.2025 – 07.05.2026

9. PROJENİN FAALİYETLERİ

• “Alevlerin İçinden Hikayeler” Podcast Serisi:

Önhazırlık Aşaması

Sürecin ilk adımı olarak, proje danışman öğretim üyesi koordinasyonunda görüşme yapılacak kurumlara resmi görevlendirme ve izin yazıları iletilmiştir. Bununla eş zamanlı olarak, projenin temasına en yüksek katkıyı sağlayacak kurumlar ve röportaj gerçekleştirilecek hedef kişiler belirlenmiştir. Röportajların içerik kalitesini artırmak amacıyla proje ekibi içerisinde sistematik bir görev dağılımı yapılmıştır. Her bir proje ekibi üyesi, belirlenen uzman konuklardan birine odaklanarak, o konunun uzmanlık alanına ve projenin amacına uygun spesifik röportaj sorularını hazırlamakla görevlendirilmiştir.

Soru setlerinin tamamlanması ve konukların netleşmesinin ardından, ilgili kişi ve kurumlarla iletişime geçilerek röportajların gerçekleştirileceği tarihler belirlenmiş ve yayın takvimi oluşturulmuştur. Kayıt sürecinin düzenli ilerlemesi ve bölümlerin bir bütünlük taşıması adına görev tanımları netleştirilmiştir. Röportajların moderasyonu ve yürütülmesi projenin danışman öğretim üyesi tarafından üstlenilirken, eş zamanlı olarak proje ekibi tarafından her bir podcast bölümü açılış (sunuş) ve kapanış (veda) konuşma metinleri kaleme alınmıştır.

Açıklama

Ön hazırlık sürecinin tamamlanmasının ardından, projenin temel hedefleri doğrultusunda belirlenen takvime uygun olarak röportaj kayıtlarına başlanmıştır.

Bu kapsamda projeye katkı sağlayan isimler ve kurumlar şunlardır:

- **Fatih Çiftsürenoğlu** – Antalya Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Dairesi Başkanlığı
- **Şükrü Akın Ünler** – Orman Genel Müdürlüğü (OGM)
- **Perihan Akbaş Kayhan** – Antalya İl Afet ve Acil Durum Yönetim Birimi (AFAD)
- **Prof. Dr. Tuncay Neyişçi** – Akdeniz Üniversitesi Emekli Öğretim Üyesi ve Ekolog
- **Prof. Dr. Ali Kavgacı** – Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi ve Türkiye Ormancılar Derneği Batı Akdeniz Şubesi Bilim Kurulu Üyesi
- **Mustafa Koç** – Manavgat Ahmetler Köyü Sakini (Yangını bizzat deneyimleyen ve alevlere karşı sahada mücadele veren yerel halk temsilcisi)

Gerçekleştirilen röportajlar esnasında katılımcılar, proje ekibi tarafından her bir uzmanlık alanına özel olarak hazırlanan soruları yanıtlamış; kurumsal, akademik ve kişisel saha deneyimlerini detaylı bir şekilde paylaşmışlardır. Kayıt altına alınan bu ham görüşmeler, proje ekibi tarafından kaleme alınan ve seslendirilen kurumsal açılış (sunuş) ve kapanış (veda) konuşmaları ile entegre edilmiştir. Yapılan teknik düzenlemeler sonucunda podcast formatına dönüştürülen bu bölümler,

projenin görünürlüğünü ve afet bilincini geniş kitlelere yaymak amacıyla spotify üzerinden paylaşılmıştır.

Faaliyete ilişkin materyaller için bakınız:

<https://open.spotify.com/show/1TpNBA6Cyhg7ETsraGAR2C?si=56e089cfd4b94b84>

- **İlk Müdahale Sertifikasyon Programı:**

Önhazırlık Aşaması

İlk aşamada, proje danışman öğretim üyesi koordinasyonunda gerekli resmi yazışmalar tamamlanarak idari izin süreçleri yürütülmüştür. Akabinde, hedef kitle olan öğrencilerin katılımını maksimize etmek amacıyla, akademik takvim göz önünde bulundurularak eğitimler için en uygun tarihler belirlenmiştir. Eğitimi duyurmak için bir afiş tasarlanmış, başvuru sürecini dijitalleştirmek ve kolaylaştırmak adına online bir başvuru formu oluşturulmuş, bu forma ait QR kod hazırlanan afişlere entegre edilmiştir. Başvuruların tamamlanmasının ardından değerlendirme süreci yapılmış ve eğitime kabul edilen öğrencilere e-posta yoluyla resmi bilgilendirme sağlanmıştır. Bu iletişimde, resmi "Orman Gönüllüsü" kimlik kartı ve sertifikası alınabilmesi için temin edilmesi gereken evraklar katılımcılara detaylı bir şekilde aktarılmıştır. Katılımcılardan gelen evraklar her kişi için ayrı ayrı klasörlenmiştir. Eğitim programının kalitesini artırmak için eğitimler iki haftalık bir periyoda bölünmüş ve öğrenciler bu iki gruba dengeli bir şekilde dağıtılmıştır. Uygulamalı ve teorik eğitim süreçlerinde iletişimi hızlı, anlık ve kesintisiz sürdürebilmek adına her eğitim grubu için özel WhatsApp iletişim ağları kurulmuş; süreç boyunca gerekli tüm duyurular bu kanallar üzerinden gerçekleştirilmiştir.

Açıklama

Bu eğitim çerçevesinde online başvuru ile oluşturduğumuz gönüllü havuzundaki öğrenciler iki gruba ayrılmış, her grup 60 kişiden oluşmuştur. Eğitimler birinci grup 9-10 Nisan, ikinci grup 16-17 Nisan olmak üzere iki haftada ve grup başına bir teorik ve bir pratik eğitim olmak üzere iki günde gerçekleştirilmiştir. Eğitimin teorik bölümünde Orman Bölge Müdürlüğü'nden Zeki Erdem ve Kemal Avşaroğlu Akdeniz Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Erol Güngör amfisinde öğrencilerle saha deneyimlerini ve yangın gönüllülüğüne ilişkin eğitim vermişlerdir. Eğitim sonunda öğrencilerin öğrendikleri bilgileri test etmek amacıyla küçük bir sınav yapılmıştır, ayrıca eğitimin verimliliğini ölçmek adına proje ekibinin hazırladığı eğitim değerlendirme ölçüm formu katılımcılar tarafından doldurulmuştur. Eğitimin pratik bölümünde ise Antalya Uluslararası Orman Yangını Eğitim Merkezi'nde öğrenciler yangın merkezini tanımış, yangın söndürülürken kullanılan aletler öğrencilere tanıtılmış ve öğrenciler tırmık, hortum gibi aletleri sahada kullanarak uygulamalı şekilde yangın söndürme tekniklerini öğrenmişlerdir. Eğitimler sonunda katılan öğrencilerden 76 kişi Cumhurbaşkanlığı ve Orman Genel Müdürlüğü onaylı resmi yangın gönüllüsü sertifikası ve kimliği almaya hak kazanmışlardır.

Faaliyete ilişkin görsel materyaller için bakınız:

https://www.instagram.com/p/DXL8T4fCAVc/?img_index=3&igsh=MWI0Z3pieWtvZTVzYg==

- **Yerel Kurumlar Arası Ortak Eylem Zirvesi:**

Önhazırlık Aşaması

Öncelikli olarak, zirveye katkı sağlayacak ve katılım gösterecek hedef kurumlar belirlenmiştir. Ardından, projenin danışman öğretim üyesi koordinasyonunda bu kurumlara resmi davet ve görevlendirme yazıları gönderilerek kurumsal iletişim süreçleri başlatılmıştır. Zirvenin hedef kitlesi ve akademik takvim göz önünde bulundurularak etkinlik tarihi belirlenmiştir. Ardından etkinliğin yapılacağı yer kesinleştirilip salon tahsis formları gönderilmiştir. Zirvenin katılımcılar üzerindeki verimliliğini ve etkisini ölçebilmek adına anket formları hazırlanmıştır.

Zirveye geniş öğrenci katılımını sağlamak amacıyla afiş tasarlanmış ve bu afişler kampüsün stratejik noktalarına asılmıştır. Ayrıca, daha önce kurulan whatsapp grupları kullanılarak zirvenin duyurusu yapılmıştır.

Açıklama:

Etkinlik, Edebiyat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Nurşen Adak ve proje danışmanı Dr. Merve Suzan Ilık Bilben'in açılış konuşmalarıyla başlamıştır.

Zirve kapsamında, afet yönetimi, ekoloji ve yerel yönetimler alanında uzmanlaşmış farklı kurumlardan gelen konuşmacılar, orman yangınlarına dair güncel verileri, kurumsal stratejileri ve saha deneyimlerini katılımcılarla paylaşmıştır. Her katılımcı konuyu kendi perspektifinden ele almış ve zirvenin çok boyutlu yapısına katkı sağlamışlardır. Zirveye katkı sağlayan isimler şunlardır:

Orhan Aksoy – Orman Bölge Müdürlüğü,

Fatih Çiftsürenoğlu – Antalya Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Daire Başkanlığı

Dr. Nilgün Akbulut Çoban – Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü,

Dr. Fulya Kandemir – Antalya Büyükşehir Belediyesi İklim Değişikliği ve Sıfır Atık Dairesi, İklim Değişikliği İl Müdürlüğü

Prof. Dr. Reyhan Erdoğan – TEMA Vakfı Antalya İl Temsilciliği

Faaliyete ilişkin görsel materyaller için bakınız:

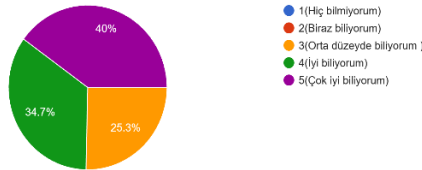
<https://www.instagram.com/p/DX1f8X7CIng/?igsh=MWdsaHlsa3RrMTltdg==>

- **Sosyal Medyanın Etkin Kullanımı:** Proje kapsamındaki eğitim, zirve ve diğer faaliyetlerin duyuruları, etkinlikler ve eğitimler sırasında kayıt altına alınan fotoğraflar ve videolar bu platform üzerinden paylaşılmış; böylece faaliyetlerin ve duyuruların çok daha geniş bir kitleye hızlıca ulaştırılması sağlanmıştır.

FAALİYETLERİN ÇIKTILARI

ORMAN YANGINLARI FARKINDALIK EĞİTİMİ RAPORU

4. Antalya'daki orman yangınlarının nedenleri (insan kaynaklı ihmaller, enerji hatları vb.) hakkında bilgi sahibiyim.
75 responses

4. Soru Grafiği Yorumu: Yerel nedenler konusunda bilgi dengeli ama yüksektir.

“Antalya’daki orman yangınlarının nedenleri hakkında bilgi sahibiyim.”

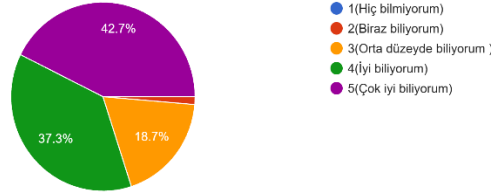
Grafikte yeşil ve mavi alanların dengeli olduğu görülmektedir. Bu durum katılımcıların önemli bir kısmının yerel yangın nedenlerini iyi ve çok iyi düzeyde bildiğini göstermektedir. Ancak turuncu alanın diğer sorulara göre daha büyük olması, bu konuda bilgi düzeyinin diğer alanlara göre biraz daha düşük olduğunu ortaya koymaktadır.

- %40 “çok iyi biliyorum.”
- %34,7 “iyi biliyorum.”
- %25,3 “orta düzeyde biliyorum.”

Bu grafikte bilgi düzeyi diğerlerine göre biraz daha dengelidir. Ancak yine de katılımcıların büyük çoğunluğu konuyla ilgili bilgi sahibidir.

Bu durum, özellikle **yerel bağlam (Antalya özelinde nedenler)** konusunda bilginin iyi düzeyde olduğunu göstermektedir.

5.Orman yangını anında hangi kurumun (OGM, AFAD, İtfaiye) hangi görevden sorumlu olduğunu biliyorum.
75 responses

5. Soru Grafiği Yorumu: Orman yangını anında kurumların görevlerini bilme düzeyi yüksektir (%42,7 çok iyi, %37,3 iyi). Bu durum eğitimin etkili olduğunu gösterir.

“Orman yangını anında hangi kurumun hangi görevden sorumlu olduğunu biliyorum.”

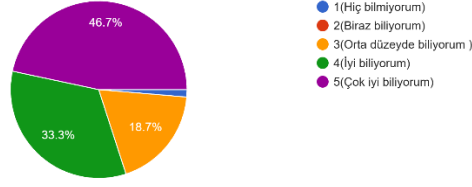
Grafikte yeşil ve mavi alanların büyük yer kapladığı görülmektedir. Bu durum katılımcıların büyük çoğunluğunun kurumların görevlerini iyi ve çok iyi düzeyde bildiğini göstermektedir. Turuncu alanın daha küçük olması, orta düzey bilginin daha az olduğunu ortaya koymaktadır. Grafik genel olarak yüksek bilgi düzeyini açıkça yansıtmaktadır.

Grafikte katılımcıların büyük çoğunluğunun kendisini bilgili olarak değerlendirdiği görülmektedir.

- %42,7 “çok iyi biliyorum.”
- %37,3 “iyi biliyorum.”
- %18,7 “orta düzeyde biliyorum.”

Bu dağılım, katılımcıların yaklaşık **%80’inin yüksek düzeyde bilgiye sahip olduğunu** göstermektedir. Bu durum, kurumlar arası görev dağılımına ilişkin farkındalığın güçlü olduğunu ve eğitimin bu konuda etkili olduğunu ortaya koymaktadır.

6. Yangın anında yapılması gereken ihbar süreci ve güvenlik kuralları hakkında bilgi sahibiyim.
75 responses

6. Soru Grafiği Yorumu: İhbar ve güvenlik süreçleri konusunda bilgi yüksektir (%46,7 çok iyi). Eğitim pratik bilgi kazandırmıştır.

“Yangın anında yapılması gereken ihbar süreci ve güvenlik kuralları hakkında bilgi sahibiyim.”

Grafikte en büyük alanın yeşil olduğu görülmektedir. Bu, katılımcıların büyük kısmının ihbar ve güvenlik süreçlerini çok iyi bildiğini göstermektedir. Mavi alanın da geniş olması, iyi düzeyde bilgiye sahip katılımcıların fazla olduğunu ortaya koymaktadır. Turuncu alanın küçük olması ise düşük bilgi oranının az olduğunu göstermektedir.

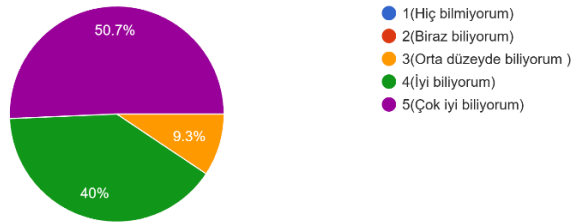
- %46,7 “çok iyi biliyorum.”
- %33,3 “iyi biliyorum.”
- %18,7 “orta düzeyde biliyorum.”

Burada da benzer şekilde katılımcıların büyük çoğunluğu bilgi sahibidir.

Ancak dikkat çeken nokta, **uygulamaya dönük bilgi (ihbar ve güvenlik)** konusunda da yüksek farkındalık olmasıdır.

Bu, eğitimin sadece teorik değil, **pratik davranış kazandırıcı** olduğunu göstermektedir.

7. İklim krizinin ve aşırı sıcakların orman yangınları üzerindeki etkilerini biliyorum.
75 responses

7. Soru Grafiği Yorumu: İklim krizi bilgisi çok yüksektir (%50,7 çok iyi). Katılımcılar küresel boyutu anlamaktadır.

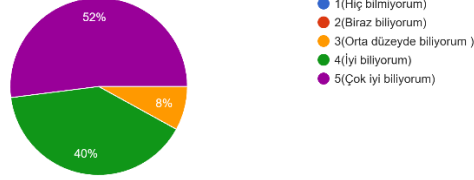
“İklim krizinin ve aşırı sıcakların orman yangınları üzerindeki etkilerini biliyorum.”

- %50,7 “çok iyi biliyorum.”
- %40 “iyi biliyorum.”
- %9,3 “orta düzeyde biliyorum.”

Bu grafikte bilgi düzeyi daha da yüksektir. Katılımcıların yaklaşık %90'ından fazlası konuyu iyi veya çok iyi bildiğini belirtmiştir.

Bu durum, katılımcıların yalnızca müdahale değil, yangınların nedenleri ve küresel bağlamı hakkında da bilinçli olduğunu gösterir.

8.Orman yangınlarının ekosistem ve canlı yaşam alanları üzerindeki uzun vadeli zararlarının farkındayım
75 responses

8. Soru Grafiği Yorumu: Ekosistem etkileri konusunda farkındalık en yüksek düzeydedir (%52 çok iyi).

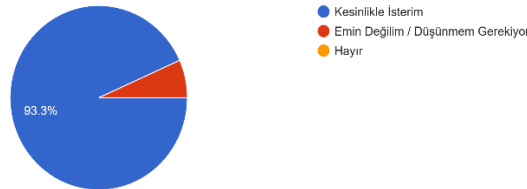
“Orman yangınlarının ekosistem ve canlı yaşamı üzerindeki uzun vadeli zararlarının farkındayım.”

Grafikte yeşil alanın yarısından fazla yer kaplaması dikkat çekmektedir. Bu durum katılımcıların iklim krizinin yangınlar üzerindeki etkilerini çok iyi bildiğini göstermektedir. Mavi alanın da oldukça geniş olması genel farkındalığın yüksek olduğunu ortaya koymaktadır. Turuncu alanın çok küçük olması ise düşük bilgi oranının oldukça sınırlı olduğunu göstermektedir.

- %52 “çok iyi biliyorum.”
- %40 “iyi biliyorum.”
- %8 “orta düzeyde biliyorum.”

Bu sonuç, katılımcıların çevresel farkındalığının oldukça yüksek olduğunu ortaya koymaktadır. Özellikle “çok iyi biliyorum” oranının en yüksek olduğu grafiklerden biridir. Bu da eğitimin, bireylerde **ekolojik bilinç ve sürdürülebilirlik farkındalığı** oluşturduğunu göstermektedir.

9.Bu eğitimden sonra bir "Yangın Gönüllüsü" olarak sahada görev almak ister misiniz?
75 responses

9. Soru Grafiği Yorumu: %93,3 gönüllü olmak istemektedir. Bu, davranışsal etkiyi gösterir.

“Yangın Gönüllüsü olarak sahada görev almak ister misiniz?”

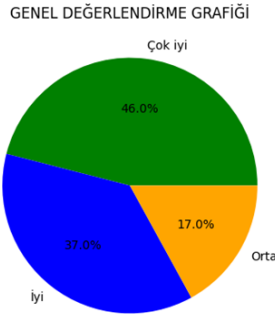
Grafik incelendiğinde, katılımcıların ezici çoğunluğunun (%93,3) 'kesinlikle isterim' seçeneğini işaretlediği açıkça görülmektedir. Grafikte yeşil alanın büyük kısmı kaplaması, gönüllülük eğiliminin baskın olduğunu göstermektedir. Turuncu ve kırmızı alanların oldukça küçük kalması, kararsız ve olumsuz görüşlerin çok düşük düzeyde olduğunu ortaya koymaktadır. Bu durum, eğitimin katılımcılar üzerinde güçlü bir motivasyon ve davranışsal etki yarattığını grafiksel olarak da açık biçimde göstermektedir.

- %93,3 “kesinlikle isterim.”
- Küçük bir kesim “emin değilim.”
- “hayır” oranı yok denecek kadar az.

Bu grafik, çalışmanın en kritik sonuçlarından biridir. Katılımcıların ezici çoğunluğu **aktif katılım ve gönüllülük isteği** göstermektedir.

Bu durum:

- Eğitimin motivasyon yarattığını,
- Sadece bilgi değil, **davranış ve katılım eğilimi oluşturduğunu** göstermektedir.

GENEL DEĞERLENDİRME GRAFİĞİ

Grafikte yeşil ve mavi alanların toplamda büyük çoğunluğu oluşturduğu görülmektedir. Bu durum katılımcıların genel olarak yüksek düzeyde bilgiye sahip olduğunu göstermektedir. Turuncu alanın daha küçük kalması, orta düzey bilgiye sahip katılımcı oranının sınırlı olduğunu ortaya koymaktadır. Genel grafik, eğitimin hem bilgi düzeyini artırdığını hem de farkındalık oluşturduğunu görsel olarak açık şekilde göstermektedir.

GENEL BÜTÜNSSEL DEĞERLENDİRME

Tüm grafikler birlikte değerlendirildiğinde şu sonuçlara ulaşılabilir:

1. Bilgi Düzeyi Genel Olarak Yüksek

Katılımcıların büyük çoğunluğu:

- Yangın yönetimi

- Kurumların görevleri
- İhbar süreçleri
- Yangın nedenleri
- Ekolojik etkiler

konularında **yüksek düzeyde bilgiye sahiptir.**

2. Teorik + Pratik Bilgi Birlikte Gelişmiş

Grafikler sadece bilgi değil:

- Ne yapılacağını bilme
- Nasıl müdahale edileceğini anlama

gibi **uygulamaya dönük bilinç** oluştuğunu göstermektedir.

3. Çevresel ve Ekolojik Farkındalık Güçlü

Özellikle:

- İklim krizi
- Ekosistem etkileri

konularında yüksek oranlar, katılımcıların **sürdürülebilirlik bilincine sahip olduğunu** gösterir.

4. En Kritik Sonuç: Gönüllülük Eğilimi Çok Yüksek

%93,3 gibi çok yüksek bir oranla katılımcılar:

Sadece bilgilenmekle kalmamış

Sahada aktif rol alma isteği geliştirmiştir

Bu, eğitimin **davranış değişikliği yarattığını** gösteren en güçlü bulgudur.

SONUÇ

Genel olarak anket sonuçları, verilen eğitimin katılımcılarda hem bilişsel (bilgi) hem de davranışsal (gönüllülük ve katılım) düzeyde etkili olduğunu, özellikle yangın farkındalığı ve çevresel bilinç açısından oldukça başarılı bir sonuç ortaya koyduğunu göstermektedir.

10. PROJENİN SONUÇLARI VE KATKILARI

Akdeniz Üniversitesi Sosyoloji Bölümü Toplumsal Duyarlılık ve Katkı Projeleri kapsamında yürütülen bu proje, katılımcılara orman yangınları ve ekolojik sürdürülebilirlik konularında kapsamlı bir yetkinlik kazandırmanın yanı sıra, dijital yayınlar ve yerel zirvelerle geniş kitlelerde afet farkındalığı yaratarak başarıyla tamamlanmıştır.

Proje metodolojisi; teorik eğitimler, sahada uygulamalı tatbikatlar, dijital bilim iletişimi ve çok paydaşlı bilgi paylaşım platformları olmak üzere çok yönlü bir yaklaşımla tasarlanmıştır. Katılımcılar, temel afet bilinci eğitimlerinin ardından yangın yönetim merkezlerini ziyaret ederek kurum içi işleyişi yerinde gözlemlemiştir. Eğitim süreçlerinde salt yangın söndürme teknikleri değil; orman ekosistemi,

yerel bitki türleri ve bölge flora dinamiğinin yangın davranışı üzerindeki etkileri geniş bir ekolojik perspektifle ele alınmıştır.

Uzman eğitimler eşliğinde yürütülen pratik saha çalışmalarında katılımcılar;

- Arazözlerin çalışma prensipleri ve hortum kullanımı (serme/toplama/basınç ayarı) gibi teknik donanımları deneyimlemiş,
- Tırmık ve şaplak gibi el aletlerini kullanarak uygulamalı yangın emniyet şeridi açma tatbikatları gerçekleştirmiş,
- Helikopter üssünü ziyaret ederek hava gücünün afet yönetimindeki kritik rolü, pilotların operasyonel stratejileri ve uçuş güvenliği protokolleri hakkında teknik bilgi almıştır.

Projenin etki alanını doğrudan katılımcıların ötesine taşımak ve toplumsal faydayı maksimize etmek amacıyla yenilikçi dijital iletişim yöntemleri kullanılmıştır. Bu kapsamda, alanında uzman isimlerle gerçekleştirilen derinlemesine söyleşiler podcast formatında kaydedilerek Spotify üzerinden yayına alınmış; orman yangınları, afet bilinci ve ekolojik kriz konularındaki bilgi üretiminin geniş halk kitlelerine erişimi sağlanmıştır.

Saha eğitimleri ve dijital farkındalık süreçlerinin bütünleştirici son adımı olarak geniş katılımlı bir "Yerel Orman Zirvesi" düzenlenmiştir. Farklı kurumlardan gelen yetkililerin ve alan uzmanlarının sunumlar gerçekleştirdiği bu zirve, proje boyunca edinilen teorik ve pratik bilgilerin çok boyutlu olarak pekiştirilmesine ve kurumlar arası koordinasyonun öneminin kavranmasına zemin hazırlamıştır.

Projenin etki analizine yönelik elde edilen nicel veriler, hedeflenen toplumsal bilinç ve motivasyonun yüksek oranda sağlandığını kanıtlamaktadır:

- Katılımcıların %90'ının iklim krizinin ekosistemler üzerindeki yıkıcı etkilerini derinden kavradığı,
- %80'inin olası bir afet anında kurumlar arası görev dağılımı ve kriz yönetimi konusunda bilinçlendiği,
- %46,7'sinin afet anı ihbar mekanizmaları, güvenlik protokolleri ve müdahale süreleri hakkında teknik donanım kazandığı,
- %93,3'ünün ise eğitimler sonucunda olası afet durumlarında sahada aktif ve gönüllü olarak görev alma konusunda güçlü bir irade beyan ettiği tespit edilmiştir.

Tüm bu çok katmanlı sürecin en somut ve sürdürülebilir çıktısı, eğitimleri ve zirveyi başarıyla tamamlayan 76 katılımcınının T.C. Cumhurbaşkanlığı ve Orman Genel Müdürlüğü (OGM) onaylı "Resmi Orman Yangın Gönüllüsü" sertifikası ve kimlik kartı almaya hak kazanması olmuştur.

Sonuç olarak bu proje; uygulamalı saha eğitimleri, dijital mecralardaki podcast yayınları ve Yerel Orman Zirvesi gibi vizyoner adımlarla kurumsal düzeyde toplumsal afet direncine güçlü, nitelikli ve sürdürülebilir bir katkı sunmuştur.

11. PROJENİN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ

- **Sertifikalı Gönüllü Havuzu:** Proje sonunda yetiştirilen ve standart eğitim modeline sahip gönüllülerin oluşturduğu havuz, yerel yönetimler ve OGM iş birliği ile aktif tutulacak, her yıl yeni katılımcılarla genişletilecektir.
- **Dijital Materyallerin Yeniden Kullanımı:** Podcast serisi, görsel kampanyalar ve eğitim içerikleri, kamu kurumları (OGM, itfaiye, belediyeler) tarafından yeniden kullanıma açık hale getirilecek, farklı bölgelerde farkındalık eğitimlerinde kullanılacaktır.

- **Uygulamalı Eğitim Modelinin Devamlılığı:** Teorik ve pratik unsurları birleştiren bu eğitim modeli, Akdeniz Üniversitesinin sosyal sorumluluk dersi veya toplumsal katkı modülleri kapsamında kalıcı hale getirilecektir.
- **Kurumsal Devamlılık ve İş Birliği:** Proje sonunda geliştirilen eğitim modülleri ve “Ortak Eylem Planı” taslağı, ilgili kurum bütçelerine entegre edilerek sürdürülebilir hale getirilecektir.
- **Etkilerin İzlenmesi ve Paylaşımı:** Proje sonunda ölçülen farkındalık artışı (%50) ve gönüllü katılım oranındaki yükselme (%20) gibi veriler ilgili kurumlarla paylaşılacak, bu veriler yeni planlamalarda referans olarak kullanılacaktır.

12. Nefes Veren Ağaçlar Projesi, Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları’ nın Birden Fazla Hedefiyle Doğrudan İlişkilidir:

- **Amaç 4 – Nitelikli Eğitim:** Gençlerin çevre bilici, afet farkındalığı ve gönüllülük konularında bilgi ve beceri edinmelerine katkı sağlar.
- **Amaç 13- İklim Eylemi:** Orman yangınlarına karşı farkındalık oluşturarak iklim değişikliğinin etkilerine uyum kapasitesini artırır.
- **Amaç 15 – Karasal Yaşam:** Orman ekosistemlerinin korunması ve biyolojik çeşitliliğin sürdürülmesine yönelik davranışsal değişim teşvik eder.
- **Amaç 17 – Amaçlar için Ortaklıklar:** Üniversite, kamu kurumları, yerel yönetimler ve gönüllü bireyler arasında ortak hareket kültürünü destekler.
Bu kapsamda proje, çevreyle uyumlu yaşam biçimlerinin yaygınlaşması ve gençlerin sürdürülebilir kalkınma süreçlerine aktif katılımı açısından kalıcı etki yaratmayı hedeflemektedir.

13. PROJENİN MALİYETİ

Bütçe Kalemi	Açıklama	Tutar (TL)
Ulaşım Giderleri	Proje kapsamında kurum ziyaretleri, ulaşım masrafları, gönüllülük eğitimi için öğrencilerin yangın merkezine götürülmesi (10 Nisan-17 Nisan gidiş ve dönüş olarak hesaplanmıştır.)	11.000 TL
Salon Tahsis Giderleri	Teorik eğitimler ve yangın zirvesi için salonların tahsis bedeli (9 Nisan-16 Nisan teorik eğitimler ve 30 Nisan yerel orman zirvesi olarak üç gün için hesaplanmıştır).	30.000 TL
Kırtasiye Giderleri	Yangın gönüllülük eğitimi başvuru afişleri ve zirve afişlerinin baskısı, gönüllülerin proje katılım sertifikalarının baskısı, paydaşlara teşekkür belgeleri ve paydaşlara plaketlerinin yapımı.	8.000 TL

Sponsor (Rabia Barıtcı Cevahir)	Baskı maliyetine katkı.	700 TL
Yeme-İçme Giderleri	Öğrencilerin yangın merkezindeki yemek masrafları (yüz kişi ve iki gün için hesaplanmıştır).	35.000 TL.
Diğer	Gerekli küçük ölçekli masraflar	2000 TL
Toplam		86.700 TL

14. PROJE FAALİYETLERİNE HARCANAN SÜRE

Faaliyet	Zaman
1. Yangın Zirvesi Etkinliği (Toplam Süre)	25 saat
- Yangın Zirvesi İçin Kurumlarla Öngörüşme ve Resmi Yazıların Gönderimi	5 saat
- Zirve Afişi Hazırlama, Baskı, İmza, Dağıtım	15 saat
- Konuşmacıların Toplam Sunum Süreleri ve Önhazırlık	5 saat
2. Podcast Etkinliği (Toplam Süre)	28 saat
- Metinlerin ve Soruların Hazırlanması	15 saat
- Podcast Kayıt Süresi (6 katılımcı için)	6 saat
- Katılımcılarla Yapılan Öngörüşmeler	6 saat
- Anket, İlan Metinleri, Duyuru Metinlerinin Hazırlanması	10 saat
3. İlk Müdahale Sertifikasyon Programı “Yangın Gönüllü Eğitimi” (Toplam Süre)	370 saat

Faaliyet	Zaman
- Eğitim için görüşme süresi (OGM için toplam)	9 saat
- Orman Bölge Müdürlüğü Öngörüşme	5 saat
- Randevulu görüşme	5 saat
- Planlama için yapılan görüşme ve resmi yazışmalar	20 saat
- Afişler için harcanan süre (toplam)	45 saat
- Gönüllü eğitimi başvuru afişi hazırlık	5 saat
- Başvuru afişinin baskısı ve imzalatılması	4 saat
- Başvuru afişlerinin asım yerlerinin hesaplanması	1 saat
- Başvuru afişlerinin asılması	36 saat
- Katılımcı klasörleri için harcanan süre	8 hafta (240 saat)
4. Sosyal Medya Paylaşımları (Toplam Süre)	105 saat
- Proje bilgi paylaşımlarının ve açıklama metinlerinin hazırlanması	20 saat
- Eğitimlerle ilgili fotoğraf ve videoların seçilmesi editlenmesi, paylaşılması, ve açıklama metinlerinin hazırlanması	85 saat
- Proje danışmanının projeye harcadığı süre	50 saat

Faaliyet	Zaman
TOPLAM SÜRE	578 SAAT

15.EKLER

Orman Yangını Gönüllüsü Eğitimi Sonrası Bilgi ve Farkındalık Ölçüm Formu için bakınız:

<p>1.Ad-Soyad</p> <p>Yanıtınız _____</p> <p>2.Fakülte</p> <p>Yanıtınız _____</p> <p>3.Bölüm</p> <p>Yanıtınız _____</p>	<p>4.Antalya'daki orman yangınlarının nedenleri (insan kaynaklı ihmaller, enerji hatları vb.) hakkında bilgi sahibiyim.</p> <p>☐ 1(Hiç bilmiyorum)</p> <p>☐ 2(Biraz biliyorum)</p> <p>☐ 3(Orta düzeyde biliyorum)</p> <p>☐ 4(İyi biliyorum)</p> <p>☐ 5(Çok iyi biliyorum)</p>
<p>5.Orman yangını anında hangi kurumun (OGM, AFAD, İtfaiye) hangi görevden sorumlu olduğunu biliyorum.</p> <p>☐ 1(Hiç bilmiyorum)</p> <p>☐ 2(Biraz biliyorum)</p> <p>☐ 3(Orta düzeyde biliyorum)</p> <p>☐ 4(İyi biliyorum)</p> <p>☐ 5(Çok iyi biliyorum)</p>	<p>6.Yangın anında yapılması gereken ihbar süreci ve güvenlik kuralları hakkında bilgi sahibiyim.</p> <p>☐ 1(Hiç bilmiyorum)</p> <p>☐ 2(Biraz biliyorum)</p> <p>☐ 3(Orta düzeyde biliyorum)</p> <p>☐ 4(İyi biliyorum)</p> <p>☐ 5(Çok iyi biliyorum)</p>
<p>7.İklim krizinin ve aşırı sıcakların orman yangınları üzerindeki etkilerini biliyorum.</p> <p>☐ 1(Hiç bilmiyorum)</p> <p>☐ 2(Biraz biliyorum)</p> <p>☐ 3(Orta düzeyde biliyorum)</p> <p>☐ 4(İyi biliyorum)</p> <p>☐ 5(Çok iyi biliyorum)</p>	<p>8.Orman yangınlarının ekosistem ve canlı yaşam alanları üzerindeki uzun vadeli zararlarının farkındayım</p> <p>☐ 1(Hiç bilmiyorum)</p> <p>☐ 2(Biraz biliyorum)</p> <p>☐ 3(Orta düzeyde biliyorum)</p> <p>☐ 4(İyi biliyorum)</p> <p>☐ 5(Çok iyi biliyorum)</p>

9.Bu eğitimden sonra bir "Yangın Gönüllüsü" olarak sahada görev almak ister misiniz?

- Kesinlikle İsterim
- Emin Değilim / Düşünmem Gerekliyor
- Hayır